

■ VRAAG & ANTWOORD

EUROPEAN DEFORESTATION REGULATION (EUDR)

De EUDR is de Europese ontbossingsverordening. Oorspronkelijk bedoeld om eind 2024 van kracht te worden, maar uitgesteld tot eind 2025. Voor eigenaren en beheerders van bossen en houtopstanden in Nederland is het belangrijk om tijdig te starten met de voorbereidingen voor deze verordening. In dit document vind je veelgestelde vragen (met antwoorden) over dit onderwerp.

Over de EUDR

1. Wat is de European Deforestation Regulation (EUDR)?

De European Deforestation Regulation (EUDR) is Europese wetgeving die is opgesteld om ontbossing wereldwijd te verminderen. Het doel van de EUDR is om ervoor te zorgen dat producten die in de EU worden verkocht, niet bijdragen aan ontbossing, zowel binnen als buiten Europa.

2. Voor wie geldt de EUDR?

De EUDR geldt voor alle bedrijven en bouseigenaren die hout, houtproducten en bepaalde landbouwproducten op de Europese markt brengen. Dit betekent dat ook

Nederlandse bouseigenaren die hout oogsten en verkopen, zich aan de EUDR moeten houden.

3. Wat houdt de EUDR in voor bouseigenaren die hout willen verkopen?

Als bouseigenaar moet je kunnen aantonen dat het hout op duurzame wijze is verkregen en niet heeft bijgedragen aan ontbossing na 31 december 2020. Dit omvat het bijhouden van documentatie over de oorsprong van het hout, het oogstproces, en milieuvriendelijke beheerpraktijk.

4. Vanaf wanneer moeten bouseigenaren zich aan de EUDR houden?

De EUDR zou in werking treden op 30 december 2024 maar is een jaar uitgesteld. Vanaf deze datum moeten bouseigenaren die hout op de markt brengen, voldoen aan de regels en de nodige documentatie kunnen voorleggen.

5. Welke documentatie moeten bouseigenaren aanleveren onder de EUDR?

Bouseigenaren moeten gegevens bijhouden over de locatie van hun bosbeheeractiviteiten, het type bos, de hoeveelheid geoogst hout, en bewijzen van duurzame

oogstmethoden. Certificering voor duurzaam bosbeheer (FSC/PEFC) kan helpen om aan de vereisten te voldoen.

6. Wat zijn de gevolgen als ik niet aan de EUDR voldoe?

Als je niet aan de EUDR voldoet, kan het hout geweigerd worden op de Europese markt en kun je boetes of andere juridische sancties krijgen. Het is daarom belangrijk om tijdig te voldoen aan de regelgeving.

7. Hoe kan ik als boseigenaar aantonen dat ik aan de EUDR voldoe?

Je kunt aan de EUDR voldoen door een systeem van 'due diligence' op te zetten. Dit houdt in dat je de oorsprong van het hout kunt aantonen en dat het bosbeheer duurzaam is. Documentatie, certificeringen, en bij voorkeur satellietbeelden van het bos kunnen helpen om compliance aan te tonen.

8. Is certificering verplicht onder de EUDR?

Hoewel certificering niet verplicht is, kan het helpen om sneller aan de EUDR-vereisten te voldoen. Erkende certificeringen, zoals FSC (Forest Stewardship Council) en PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification), tonen aan dat een bos duurzaam beheerd wordt, iets dat voor de EUDR aangetoond moet worden.

9. Wat zijn de belangrijkste criteria om te voldoen aan de EUDR?

De belangrijkste criteria om aan de EUDR te voldoen, zijn het garanderen dat:

- Houtoogst na 31 december 2020 niet heeft bijgedragen aan ontbossing of bosdegradatie.
- Er geen sprake is van ontbossing voor andere doeleinden, zoals landbouw.
- De oogstmethoden ecologisch verantwoord en duurzaam zijn.

10. Hoe controleert de EU of boseigenaren aan de EUDR voldoen?

De EU kan steekproeven en controles uitvoeren om te verifiëren of boseigenaren voldoen aan de EUDR. Ook kunnen nationale instanties (in Nederland de NVWA) controles uitvoeren en documentatie opvragen om te

verifiëren dat het hout legaal en duurzaam is geoogst.

11. Wat betekent 'ontbossingsvrij hout' onder de EUDR?

Onder de EUDR wordt ontbossingsvrij hout gedefinieerd als hout dat geoogst is zonder dat daarvoor bossen zijn vernietigd sinds 31 december 2020. Dit betekent dat het bos na deze datum ononderbroken behouden is gebleven en duurzaam beheerd wordt.

12. Is de EUDR alleen van toepassing op nieuw hout, of ook op hout dat al in voorraad is?

De EUDR geldt alleen voor hout dat na 30 december 2024 (dit wordt waarschijnlijk uitgesteld naar 30 december 2025) op de Europese markt wordt gebracht. Hout dat vóór deze datum al op de markt aanwezig is, valt niet onder de EUDR.

13. Kan ik ondersteuning krijgen bij het voldoen aan de EUDR?

Ja, certificeringsinstanties en overheidsinstanties bieden informatie en begeleiding. FSC Nederland en PEFC Nederland bieden informatie aan via hun websites en bijvoorbeeld de Unie van Bosgroepen kan hulp bieden voor haar leden.

Registratie in TRACES

14. Wat is TRACES en waarom moet ik het gebruiken voor mijn houtoogst?

TRACES is het online registratiesysteem van de Europese Commissie dat wordt gebruikt voor de monitoring en controle van handel in gereguleerde producten, waaronder hout. Als boseigenaar die hout op de markt wil brengen, moet je TRACES gebruiken om houtoogst te registreren en aan de EUDR-regelgeving te voldoen.

15. Wie is verplicht om houtoogst in TRACES te registreren?

Alle boseigenaren en handelaren die hout of houtproducten op de Europese markt brengen, moeten hun oogst registreren in TRACES. Dit geldt ook voor exporteurs die hout naar andere EU-landen willen sturen en op deze manier willen aantonen dat hun hout voldoet

aan de ontbossingsvrije vereisten van de EUDR.

16. Hoe registreer ik mij als boseigenaar in TRACES?

Om TRACES te gebruiken, moet je je eerst registreren als gebruiker op het TRACES-portaal via de Europese Commissie. Nadat je een account hebt aangemaakt, kun je inloggen en je organisatie of bedrijf als houtproducent registreren.

17. Welke informatie moet ik in TRACES invoeren over mijn houtoogst?

Bij de registratie van de houtoogst in TRACES moet je de volgende gegevens invoeren:

- De exacte locatie van de houtoogst (met coördinaten);
- Datum en hoeveelheid van de geoogste houtproducten;
- Beschrijving van de herkomst en het type hout;
- Documentatie die bevestigt dat het hout duurzaam en ontbossingsvrij is.

18. Hoe vaak moet ik mijn houtoogst registreren in TRACES?

Je moet elke afzonderlijke oogst registreren in TRACES zodra deze plaatsvindt, voordat je het hout op de markt brengt of exporteert. Dit betekent dat elke nieuwe oogst die je van plan bent te verhandelen, afzonderlijk moet worden aangemeld.

19. Hoe kan ik in TRACES aantonen dat mijn hout voldoet aan de EUDR?

In TRACES kun je documentatie uploaden en verklaringen afleggen over de oorsprong en duurzaamheid van het hout. Bewijzen zoals certificaten (bijvoorbeeld FSC of PEFC), oogstdata, ingevulde (ecologische) werkprotocollen en foto's of kaarten van het bosgebied kunnen dienen om aan te tonen dat het hout voldoet aan de ontbossingsvrije eisen van de EUDR.

20. Wat gebeurt er als ik mijn houtoogst niet registreer in TRACES?

Als je verzuimt de houtoogst in TRACES te registreren, voldoe je niet aan de EUDR-regels. Dit kan leiden tot

boetes, weigering van het product op de markt, en andere juridische sancties door de NVWA of douane.

21. Hoe controleert de douane mijn houtregistratie in TRACES?

De douane en de NVWA hebben toegang tot het TRACES-systeem en kunnen je gegevens inzien en verifiëren. Zij controleren of de houtproducten aan de vereisten voldoen door de ingediende documentatie te controleren en mogelijk extra informatie op te vragen.

22. Moet ik elke transactie of verzending van hout in TRACES invoeren?

Ja, naast de oogstregistratie moet elke transactie of verzending van hout die je uitvoert, worden geregistreerd. Dit zorgt voor een volledige traceerbaarheid van het hout van bron tot eindbestemming, zoals vereist onder de EUDR.

23. Zijn er kosten verbonden aan de registratie in TRACES?

Nee, de registratie in TRACES zelf is kosteloos. Wel kunnen er kosten verbonden zijn aan het verzamelen en beheren van de benodigde documentatie, of indien je certificeringssystemen gebruikt voor de naleving van de EUDR.

24. Kan ik mijn registratie in TRACES aanpassen als er veranderingen zijn in mijn houtoogst?

Ja, je kunt de registratie bijwerken als er veranderingen zijn in de oogstgegevens of als je aanvullende informatie moet toevoegen. Het is belangrijk om de gegevens actueel te houden zodat de douane en NVWA beschikken over de juiste informatie.

25. Hoe lang moet ik mijn gegevens bewaren in TRACES?

De EUDR vereist dat je de gegevens minimaal vijf jaar bewaart. Dit betekent dat alle informatie over de herkomst en verkoop van het hout in TRACES beschikbaar moet blijven gedurende deze periode, voor eventuele controles of audits.

26. Is er hulp beschikbaar voor het gebruik van TRACES?

Ja, de Europese Commissie en de NVWA bieden handleidingen en tutorials voor het gebruik van TRACES.

27. Hoe weet ik of mijn registratie in TRACES succesvol is voltooid?

Na het invoeren van de vereiste informatie in TRACES ontvang je een bevestiging in het systeem dat de registratie is voltooid. Je kunt deze bevestiging downloaden en opslaan als bewijs van registratie voor je eigen administratie.

28. Waar kan ik meer informatie vinden over het gebruik van TRACES?

Meer informatie en ondersteunende documentatie over TRACES vind je op de website van de Europese Commissie. De NVWA biedt ook informatie en kan algemene vragen beantwoorden over de registratievereisten in het kader van de EUDR.

Controle, boetes en sancties

29. Wat is de rol van de NVWA in de handhaving van de EUDR?

De NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit) is de handhavingsinstantie die verantwoordelijk is voor het controleren of bedrijven voldoen aan de EUDR. Zij voeren inspecties uit en zorgen ervoor dat alleen ontbossingsvrije houtproducten op de Nederlandse markt terechtkomen.

30. Hoe vaak zal de NVWA controleren of ik aan de EUDR voldoe?

De NVWA werkt op basis van risicoanalyse en steekproeven, wat betekent dat controles variëren. Factoren zoals de grootte van het bos, locatie, en eerdere naleving kunnen bepalen hoe vaak je gecontroleerd wordt. Sommige boseigenaren worden mogelijk regelmatig gecontroleerd, terwijl anderen minder vaak gecontroleerd worden.

31. Hoe voert de NVWA een controle uit op EUDR-naleving?

De NVWA kan bij een controle vragen om documentatie over de oorsprong van het hout, oogstdata, bosbeheerpraktijken en locatie-informatie. Inspecteurs kunnen een fysieke controle uitvoeren of een

administratieve controle van de ‘due diligence’-documentatie.

32. Wat voor documentatie moet ik beschikbaar hebben voor de NVWA-controle?

Voor een NVWA-controle moet je een volledig dossier kunnen overhandigen dat bewijst dat het hout ontbossingsvrij is. Dit omvat gegevens zoals:

- De exacte locatie van het bosperceel;
- Bewijs van duurzaam beheer (certificaten zoals FSC of PEFC zijn nuttig, maar niet verplicht);
- Data van oogsten en beheersactiviteiten;
- Bewijs dat er niet is ontbost na 31 december 2020 voor de oogst.

33. Wat gebeurt er als de NVWA constateert dat ik niet aan de EUDR voldoe?

Bij constatering van niet-naleving kan de NVWA een waarschuwing geven, een boete opleggen of in ernstige gevallen de verkoop van het hout verbieden. De hoogte van de boete en eventuele sancties zijn afhankelijk van de ernst van de overtreding.

34. Kan ik bezwaar maken tegen een NVWA-boete of -sanctie?

Ja, als je het niet eens bent met een beslissing van de NVWA, kun je officieel bezwaar maken. Dit bezwaar moet je schriftelijk indienen binnen de aangegeven termijn (meestal binnen zes weken na ontvangst van de beslissing).

35. Krijg ik vooraf bericht als de NVWA een controle uitvoert?

De NVWA kan zowel aangekondigde als onaangekondigde controles uitvoeren. In sommige gevallen krijgt je van tevoren bericht, vooral bij administratieve controles. Onaangekondigde controles zijn echter mogelijk, met name als er sprake is van verhoogd risico op niet-naleving.

36. Hoe kan ik mij het beste voorbereiden op een NVWA-controle?

Zorg ervoor dat je:

- Alle documentatie overzichtelijk bijhoudt;
- Voldoet aan de ‘due diligence’-vereisten;
- Een gedetailleerd overzicht heeft van de bosbeheeractiviteiten;

- Voorbereid bent om vragen over het bosbeheer te beantwoorden.

37. Kan de NVWA satellietbeelden gebruiken bij een controle?

Ja, de NVWA kan gebruik maken van satellietbeelden (en andere geografische informatie) om te beoordelen en na te gaan of er sinds 31 december 2020 sprake is geweest van ontbossing. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om de aangeleverde documentatie te verifiëren.

38. Kan de NVWA ook documenten inzien van mijn houtafnemers of handelspartners?

De NVWA kan ook documentatie inzien van partijen aan wie je hout verkoopt, om na te gaan of zij voldoen aan de vereisten. In dit geval kunnen ze ook je om aanvullende informatie vragen over de houtketen om de oorsprong en legaliteit te verifiëren.

39. Wat zijn de belangrijkste punten waar de NVWA op let tijdens een EUDR-controle?

De NVWA kijkt voornamelijk naar:

- Oorsprong en herkomst van het hout;
- Of het bos duurzaam beheerd is en niet ontbost sinds 31 december 2020;
- Documentatie die 'due diligence' ondersteunt;
- Eventuele certificeringen die aantonen dat het bosbeheer voldoet aan de EUDR-vereisten.

40. Kan de NVWA mij helpen bij het naleven van de EUDR-regels?

De NVWA biedt geen directe ondersteuning bij naleving, maar geeft wel algemene informatie en richtlijnen over wat er verwacht wordt. Voor specifieke ondersteuning kun je terecht bij brancheorganisaties, certificeringsinstanties en adviseurs.

41. Waar kan ik meer informatie vinden over de NVWA-controles en de EUDR?

Meer informatie is beschikbaar op de websites van de NVWA en de Europese Commissie.